

De zalige Kerstavond.

Rebekka zat daarin diep gepeins verzonken

Amsterdam-Höveker & Zoon.

DE ZALIGE KERSTAVOND.

GESCHIEDENIS

VAN DE BEKEERING VAN EEN ISRAELIETISCH MEISJE.

Zoo zegt de Heere :

Bedwing uwe stem van geweën,
en uwe oogen van tranen; want daar
is loon voor uwen arbeid.

Vreest niet, want ziet ik verkondig
u groote blijdschap, die al den
volke wezen zal, namelijk dat u heden
geboren is de Zaligmaker.

Jer. 31 : 16. Luk. 2 : 10, 11.

NAAR DE VIJFDE HOOGDUITSCH E UITGAVE

DOOR

T. M. LOOMAN.

DERDE DRUK.

AMSTERDAM,
HÖVEKER & ZOON.

Druk van P. Groenendijk.

DE ZALIGE KERSTAVOND.

Het huiswerk was gedaan; geen stofje zag men meer in de kamer. De predikantsvrouw, van wie ik u ga verhalen, nam haar naaiwerk en zette zich aan het venster op hare gewone plaats. Vlug ging de hand op en neêr; zelden sloeg zij de oogen op. Het was zoo stil in de kamer; men hoorde niets dan het getik van de klok, die aan den muur hing: want de kinderen waren in de school en de dominé zat op zijne studeerkamer. — Waar kan men al niet aan denken in zulke stille uren? — Wie zou de reisbeschrijving van deze verborgen gedachten kunnen naververtellen? Waar uw schat is, daar is ook uw hart, zegt onze Heer.

De ziel der predikantsvrouw verloor zich niet in de woestenijen der wereld, niet in de afgronden van het eigen oude hart, — zij had zich immers ook dezen morgen met al haar denken en spreken en doen in de genadige bescherming van haren Heer aanbevo-

len; — zij had ook, eer zij was gaan naaien, het dagteksten-boekje van de Broedergemeente gehaald, dat zij dagelijks bij den huisgodsdiensd gebruikte, en had het open op haar werktafeltje gelegd, en zoo dikwerf zij nu het oog opsloeg, viel het op het dierbare woord van God, en bracht eene Godskracht mede in het behoeftige hart.

Immers is God Israel goed, denge-
nen, die rein van harte zijn. (Ps. 73:1.)

Zoo luidde de tekst van dezen dag. Dat was eene rijke zalige belofte van God! — De predikantsvrouw verstond haar en verblijdde zich daarin. Zij was echter blijde in de hoop, niet in het aansehouden.

Het was een koude winterdag. Een scherpe wind joeg snerpnd over de vlakte, en wie niet de deur uit moest, die bleef stil in huis. Maar tegenover de pastorie was heden reeds menig man gegaan met een zak op den rug, met honger en kommer op het gelaat; het waren Joden, die voor negotie uit moesten, en vaak eerst laat in den avond met weinig of geen verdienste in de armelijke woning terugkeerden.

Verstaat gij de sombere smart van hunnen blik? Verstaat gij hun ongekend leed? De predikantsvrouw verstond alles, en menige zucht steeg voor hen ten hemel op.

Immers is God Israel goed, denge-

nen, die rein van harte zijn. Daar hield haar geloovig hart zich aan, en zag in den geest den grooten dag, waarop Israel zijne ruste ingaat.

En onderwijl zij zoo denkt en bidt en zich aan de uitspraken der profetische beloften laaft, — daar hoort zij iemand in den gang. Daarop volgt een zacht, bijna schuchter kloppen. Een jeugdig meisje treedt binnen, de dochter van een rijk Israëliet uit de buurt. Zij buigt zich op deftige wijze, en vraagt om verschooning dat zij het waagt de dominés-vrouw te storen; maar eene dringende zaak noopt haar te komen.

Zij had zich eigenlijk niet behooren te verontschuldigen. De waardige vrouw had een moederlijk hart en een moederlijk oog voor alle menschen. Weldra zat Rebekka naast deze lieve vrouw, die zoo hartelijk, zoo deelnemend tot haar sprak, alsof zij elkan- der reeds lang gekend hadden; en toch waren dit de eerste woorden, die zij met elkander wisselden. Hoe zalig werd het deze jeugdige dame temoede! — Het was haar alsof haar het hart openging. De haar eigen schuch- terheid was opeens verdwenen, en met kin- derlijke openhartigheid zeide zij nu, wat zij verlangde. Zij wenschte inlichtingen te be- komen aangaande een arm huisgezin, van welks nood men haar verteld had en bij de

predikantsvrouw, die ook in de hutten der armen en nooddruftigen tehuis was, vernam zij alles. Reeds lang wist zij wat zij verlangde te weten, en nog zat de jonge dame naast de predikantsvrouw, bij wie zij zich zoo onuitsprekelijk wel gevoelde. Zij voelde zich, hoewel in een vreemd huis, toch tehuis. Zij werd met een onverklaarbare macht tot dat moederhart getrokken. Het treurige oog van de jonge dame werd vroolijk, als het in het door den vrede Gods verheerlijkte oog van de lieve moeder zag. En de predikantsvrouw, o! zij had reeds lang door het zwaarmoedige oog van het meisje heen in haar zwaarmoedig hart gezien; en de liefde gaf haar de juiste woorden in het hart. Daar ontstond een ernstig gesprek over de gewichtigste dingen.

„Gij zoekt vrede, lieve juffrouw!” zeide eindelijk de predikantsvrouw, „gij zoekt rust; — o, mocht ik u voeren tot Hem, bij wien mijne ziele rust en vrede gevonden heeft, — mocht ik u voeren tot den Heer, die u tot in den dood heeft liefgehad!”

Plotseling stond de jonge dame op en een hoogrood bedekte haar aangezicht. „Mevrouw!” sprak zij met een vuurschietend oog: „ik bid u, spreek mij niet van dergelijke dingen, of mijn geweten dringt mij voor altoos uw huis te mijden.”

„Ik zal het niet doen,” zeide de predikantsvrouw vriendelijk en weemoedig; — „sta mij echter één ding toe; laat mij u een boekje geven, en als uwe ziel rust zoekt, lees dan daarin.”

De predikantsvrouw haalde een Nieuw Testamentje en gaf het aan het juffertje. Deze nam het met eene stilzwijgende buiging en zag met een smartelijken en vriendelijken blik tot de predikantsvrouw op.

„Het was sinds langen tijd het eerste gelukkige uurtje dat gij mij verschaft hebt,” zeide zij, „ik dank u, mevrouw!”

Daarmede verwijderde het meisje zich snel; maar de trouwhartige moeder zag haar geroerd na, en ging stil en biddend weêr aan haar dagwerk.

Jaren gingen er voorbij; het bloode meisje was eene schitterende dame geworden, wie alle genietingen ten dienste stonden, welke de wereld voor kostelijk houdt. Hare ouders hadden haar in den kring der groote wereld ingeleid, en het kon niet anders of de jonge dame met hare rijke uit- en inwendige be- gaafdheid trok vele blikken tot zich. Zij werd bemind, bewonderd, benijd. Maar heeft het arme hart onder al die uitwendige praal rust en vrede gevonden?

Boven in eene kast, heel achter in den hoek, lag het heilige boek, dat Rebekka eenmaal

had ontvangen. Daar lag het menige week, menige maand, menig jaar. — Zal de schat dan eeuwig begraven blijven, en geene vrucht dragen? — De Heer is getrouw!

Het was op een dag vóór het heilige Kerstfeest, toen het onze Rebekka inviel, de deur uit te gaan en een en ander te koopen. De Christenen geven elkander geschenken, — zij wilde ook geschenken geven, en ging nu heen om wol voor eene tapisserie uit te kiezen. Zij keert terug naar hare schoone met bloemen en schilderijen rijkversierde kamer, en zet zich aan den arbeid. Daar valt haar oog op het papier waarin de wol gewikkeld is. Er staat een gedicht op. Verzen trokken haar altijd aan. Zij leest het volgende stuk uit de eene of andere geschiedenis:

Waar vind ik eenen redder
 In al mijn angst en pijn?
 Wie kan in mijn ellende
 Mijn troost en helper zijn? —
 Verlaten van de menschen,
 Verlaten ook van God,
 Gefolterd diep in 't harte,
 Ter proef van smart en spot —
 Zoo ijl ik in de rondte
 Als een gedreven hert,
 Voel niets dan lonter jammer
 En namelooze smart. —

In mijne kindsche jaren
 Hoe zoet was mij de dood!
 'k Verblijdde mij bij voorbaat
 In 't laatste avondrood. —
 Thans heb ik overtreden
 Gods woord en zijn gebod
 Thans vrees ik; ja, ik sidder
 Voor mijnen Heer en God.
 Zijn schriklijke alziende oogen
 Doorschonwen mij geheel,
 Het zwaard, dat uit zijn mond gaat,
 Dringt mij door merg en been.
 Want, ach! een zee van zonden
 Scheidt mij van God den Heer.
 Ik zoek naar alle zijden
 En vind geen redding meer;
 Ook vind ik geen helper,
 Die mij de handen reikt;
 Ofschoon voor mijne voeten
 De bodem breekt en wijkt. —

Hier was het blad ten einde. In diep gepeins verzonken, hield Rebekka het papier in de hand, en een diepe zucht welde uit haren boezem op. Dit gevoel immers was haar niet vreemd, niet onbekend. Ach, zij had ook iets ondervonden van „namelooze smart;” zij had ook bij oogenblikken de handen uitgestrekt naar een helper, en daar was er geen. —

Wie kent niet het brandende smachten van een jeugdig hart, dat geen Heiland heeft? Rebekka kende het; — haar stille kamer zou van menige hevige worsteling, van menigen vloed van tranen hebben kunnen vertellen.

De jonge dame keerde het blad papier om en om, ten einde het vervolg te vinden; maar tevergeefs. Zij leest het nog eenmaal, en nóg eenmaal, en vervolgens zette zij fluks den hoed op en denkt: „Vanwaar het begin kwam, daar moet ook het einde zijn,” en met deze gedachte gaat zij den weg op naar denzelfden winkelier, om hem om het vervolg te verzoeken.

Het is druk op de straat. De winkels schitteren van een overvloed van fraaie en goede dingen. Er worden kerstboomen gedragen; — hier en daar ziet men reeds eene verlichte kamer; — men ijlt door de straten; iedereen ziet er vergenoegd uit; — ja het was alsof er een vonkje van de Bethlehemsvreugde in aller hart was gevallen! — Rebekka bemerkt niets daarvan, voor haar is er geen Kerstfeest. Langzaam en ernstig gaat zij haren weg. Zij ziet niets van het bonte gewoel, dat haar omgeeft: hare ziel was bedroefd. En toen zij de hoofdkerk voorbijgaat, daar hoort zij de volle juichtonen van het orgel: dit doet hare sprakelooze smart in tranen uitbarsten. Een oogenblik blijft zij staan voor de open kerk-

deur; daar valt haar oog op een groot Christusbeeld aan het kruis, hoedanige in Duitschland ook in de Luthersche kerken gevonden worden. Snel bedekt zij zich met haren sluier, en zet haren weg voort.

De winkelier gaf haar volgaarne de verlangde bladen, die het slot inhielden, ofschoon daar tusschen in veel mocht ontbreken. Verblijd spoedt Rebekka zich met haren schat naar huis, en leest met groote belangstelling het vervolg.

Niet eenwig duurt de jammer

En bittere zielenood:

Er leeft nog een Erbarmer,

In macht en liefde groot;

Met oogen vol genade

Heeft Hij haar aangezien,

Heeft de verloorne dochter

Zijn liefdehart doen zien,

Heeft haar in 't oor geroepen,

Als met bazuingeschal:

„Ik delg al uwe zonden,

Hoe groot, volkomen uit;

En kunt gij niet meer loopen,

Van angst u zelv' bereid,

Ik draag u op mijn armen

In 's hemels heerlijkheid.

Houd op, houd op met weenen,

Ik wil uw Redder zijn.

Ik geef u vreugd en vrede
 Voor al uw angst en pijn.
 Geef mij uw kleed vol zonden,
 Uw gansch bezoedeld kleed;
 Met pracht wil ik versieren
 U met mijn Bruiloftskleed.
 Als bruid wil ik u stellen
 Voor Gods, mijns Vaders, troon;
 Uw hoofd zal schitterend prijken
 Met een genadekroon,
 Die zal zoo glansrijk stralen
 Als van den serafijn;
 Dáar zult ge luide jublen
 Dáar zult gij zalig zijn!"

En nu de jonkvrouw hoort
 Wat haar Verlosser spreekt,
 Daar straalt van haar gelaat,
 Door zieleangst verbleekt,
 Een goddelijke glans,
 Die uitdrukt dat haar hart
 Nu vol van vrede is,
 Verlost van alle smart.
 Een glimlach om den mond,
 Roept zij vol zaligheid:
 „Geloofd, geloofd zijt Gij
 In alle eeuwigheid!"

— — — — —
 Zij strekt de handen uit
 En slaat den blik omhoog --

— Haar hoofd zinkt zachtkenz neêr —
 — Gebroken is haar oog! —

— — — — —
 In haars Verlossers arm,
 Gelijk eens konings bruid,
 Ontwaakt ze als uit een droom,
 Gewekt door 't zacht geluid
 Van harp en cetersnaar.
 En met het Englenheir
 In der verlostén koor
 Aanschouwt zij nu haar Heer,
 Die als 't onstraffijk Lam
 Ook haar schuld op zich nam.
 Genezen voor altcos
 Van zonde, pijn en smart,
 Rust ze in het paradijs
 Aan haars Verlossers hart.

Rebekka zat daar in diep gepeins verzonken; een smartelijk heimwee perste haar het hart ineen. Zij peinst en peinst; — het is haar, alsof zij reeds eenmaal in haar leven deze taal had gehoord. Haar geheugen springt eensklaps zes jaren terug — ach, jaren van ijdelén wellust! — en blijft staan bij dat stille uur in de pastorie, waar zij voor de eerste maal in het heldere oog van een kind Gods had gezien. — Heeft zij mij niet gesproken van een vriend, die vrede en rust geven kan? Zoo denkt Rebekka. Heb ik sedert dien tijd

rust en vrede gevonden? — Neen, God weet het, neen! — Heeft zij mij niet een boek gegeven en gezegd, dat als mijn hart rust en vrede zoekt, ik daarin maar moest lezen! — Rebekka haalt het Nieuwe Testament voor den dag; zij bladert daarin, en leest en bladert verder. — Ach, hare oogen worden gehouden; zij kan haren Heer niet zien! — Daar volgt eene smartelijke pauze.

De jonge dame staat plotseling op; het besluit is genomen. In weinige minuten vinden wij Rebekka, begeleid door een knecht, op weg naar de pastorie. Het was reeds avondschemering geworden; het werd ook stiller langs de straten. Het was een koude winteravond; maar de wangen van de jonge dochter gloeiden, en haar hijgend hart zou even gaarne op klaarlichten dag en door het menschengewoel naar de pastorie zijn geïjld als in den avondstond, wat toch gingen haar in haren grooten nood des harten de menschen aan!

Moedig ging zij de pastorie binnen. De predikantsvrouw kwam haar tegemoet. Met één oogopslag had zij Rebekka herkend. Hartelijk drukte zij haar de hand en leidde haar met vriendelijke woorden in hare kleine kamer.

De vader had verzocht, ditmaal op den

Kerstavond met de kinderen moeder te mogen verrassen; daarom mocht zij niet in de huiskamer komen. En de jonge dochter was het juist zoo naar haren zin. Het kleine vriendelijke kamertje met zijn warmen kachel, het schemerlicht, waarbij zich immers het hart gemakkelijker ontsluit; — alleen te mogen zijn met de predikantsvrouw, die lieve moederlijke ziel, — o dat viel juist zooals zij het gewenscht had.

Toen nu Rebekka een oogenblik daar stil had gezeten — want haar hart klopte geweldig — en terwijl de predikantsvrouw haar zoo vriendelijk aanzag, en haar zoo uitlokte om haar hart voor haar uit te storten, kreeg het meisje moed.

„Lieve mevrouw!” zoo begon zij, „het is nu zes jaren geleden, toen zeydet gij mij dat gij een vriend wist, die rust en vrede aan het hart kan geven. Ik heb zelden naar zoo iemand verlangd; maar...” hier bleef Rebekka steken, de tranen braken haar de oogen uit.

„Maar nu verlangt uw hart er naar?” zeyde de predikantsvrouw met eene vriendelijke, zachte stem.

„Ja!” ging Rebekka voort, „ik ben door een onbeschrijfelijk verlangen aangegrepen. Ik gevoel mij zoo arm, zoo ellendig, zoo gedrukt. O, ik heb een vriend noodig! —

Ik heb het boek voor den dag gehaald, dat gij mij eens gegeven hebt; maar ik begrijp het niet. — Och, zeg mij, lieve mevrouw! is er nog een redder voor mij!”

Daar vouwt de predikantsvrouw de handen en spreekt met een bewogen hart: „Geloofd zij de Heer! — Ja, lieve dame! er is nog een redder voor u, reeds lang heeft Hij u gezocht, om uwen ziel te redden; want Hij heeft u lief, en weet wat u ontbreekt.” En nu verkondigt zij der Israelietische dochter den Zaligmaker met de haar eigen warmte en innigheid; toont haar het raadsbesluit Gods, voert haar van Bethlehem naar Golgotha, en ten laatste tot den ten hemel gevaren en ter rechterhand Gods zittende Heer. „O, kom tot Hem,” zoo eindigde zij, „Hij kent al uwen nood, en breidt de handen naar u uit, om u te helpen.”

En toen zij zweeg, brak de maan van achter een wolk door, en verlichtte zoo liefelijk het beeld van den gekruisten Heiland, dat tegenover haar hing, — dat sprak meer dan alle menschenwoorden: den Heer te zien in zijne lijdensgestalte — dat is tegelijk een tweesnijdend zwaard en een zachte balsem voor het zondaarshart.

Lang rustte het oog van de jonge dame op de schilderij, onderwijl de predikantsvrouw stil biddende wachtte. — Eindelijk barstte zij in

tranen los: „Heer; Heer!” sprak zij zacht;
„help mij!”

Dat was een zalig oogenblik, vreugde was er in den hemel, vreugde in het stille kamertje van de pastorie.

De predikantsvrouw knielde met Rebekka neder, en dankte den Heer voor dit uur, voor zijne herdertrouw aan deze ziel, en riep Hem aan om genade voor haar, en om zegen en vrede. Daarop legde zij hare handen op het hoofd der jonge dochter en zegende haar in den naam des Heeren.

En toen zij amen sprak, klonk een zacht liefelijk gezang van teedere kinderstemmen:

Van den hemel, in den nacht,
Daalde af in volle pracht
D' engelschaar in Efrata,
Om het wonder van genâ
Aan de herders te verkonden:
„God heeft zijnen Zoou gezonden.
Spoedt u dan naar Bethlehem
In de kribbe vindt gij Hem,
Slechts met windselen omwonden.
Jezus Christus heet dat kind,
In wien gij uw Heiland vindt,
Die u redt van al uw zonden.”

Laat ons met de herders gaan,
Bidden ook den Heiland aan,

Loven Hem met hart en mond
 In deez' stillen avondstond,
 Danken Hem voor al den zegen
 Dien we alleen door Hem verkregen.
 God is aller hulde waard:
 Want Hij schonk zijn Zoon aan de aard.
 Loof den Heer dan allerwegen,
 Open Hem uw gansche hart:
 Hij heelt alle pijn en smart,
 Eenwig geeft Hij u zijn zegen.

Toen het lied uit was, huppelden de kinderen uit den gang het donkere kamertje binnen naar de moeder toe. In dit oogenblik opende de vader de deur van het huisvertrek en daaruit straalde hun als een zee van licht tegemoet. De kinderen liepen vooruit: de moeder, met Rebekka aan de hand, kwam achteraan.

Daar stonden zij onder den stralenden kerstboom en goddelijke vreugde vervulde alle harten. Rebekka had de handen gevouwen; haar oog glinsterde; de zwaarmoedigheid was veranderd in zaligheid; — in het hart der Israëlietische dochter brandde ook een kerstboom, die den nacht van haar hart heerlijk verlichtte; want haar was heden de Zaligmaker geboren!

En toen de eerste drukte voorbij was bracht de predikantsvrouw de lieve dochter voor ha-

ren man, en verhaalde hem in korte trekken wat haar gebeurd was, en welke grootedingen de Heer aan deze ziel gedaan had. O, dat was vreugde en zaligheid! De predikant reikte haar vaderlijk de hand, en noodigde haar uit, vaak bij hem te komen en zich met hare belangen zonder schroom tot hem te wenden.

Dit geschiedde ook. Wij spreken hier opzettelijk niet van de moeielijkheden, die zij met hare familiebetrekkingen te doorworstelen had. — Van nu af werd Rebekka door den getrouwen zielverzorger uit de Heilige Schrift onderwezen, en het duurde niet lang of zij legde voor de vergaderde gemeente openlijk hare geloofsbelijdenis als Christin af. De Heer liet zijn aanschijn over haar lichten in liefde en genade: hare ziel was genezen.

Kortom: zij had haren Heer gevonden en met Hem rust en vrede, en nu kon zij met alle strijders van Christus zeggen: „In dit alles zijn wij meer dan overwinnaars door Hem, die ons heeft liefgehad!”

Daar stonden zij onder den stralenden Kerstboom

Prijs 10 Cents. — 25 Exempl f 2.